

Zadaci prve domaće zadaće iz Fizike 2

- 1 **Zadatak:** Bakreni štap duljine $\ell = 1$ m obješen je jednim krajem o strop. Odredite koliko će se štap produljiti zbog djelovanja sile teže. (Youngov modul bakra $E = 130$ GPa, gustoća bakra $\rho = 8960$ kg m⁻³, ubrzanje gravitacijske sile $g = 9.81$ m s⁻².)
- 2 **Zadatak:** Odredite dubinu na kojoj će uslijed hidrostatskog tlaka gustoća slatke vode porasti za $\delta = 1\%$ u odnosu na gustoću vode na površini. (Kompresibilnost vode $\kappa = 4.9 \times 10^{-10}$ Pa⁻¹, gustoća vode pri atmosferskom tlaku (na površini) $\rho = 1000$ kg m⁻³, ubrzanje gravitacijske sile $g = 9.81$ m s⁻².)
- 3 **Zadatak:** Čelična žica promjera $d = 1$ mm razvučena je između dva zida razmaka $\ell = 2$ m. Žica je vodoravna, krajevi su učvršćeni, a njena napetost je zanemariva. Ako na sredinu žice objesimo uteg mase $m = 0.25$ kg odredite koliko će se sredina žice spustiti. (Youngov modul čelika $E = 200$ GPa, ubrzanje gravitacijske sile $g = 9.81$ m s⁻².)
- 4 **Zadatak:** Odredite količinu energije potrebnu da čeličnu žicu promjera $d = 1$ mm i duljine $\ell = 2$ m produljimo za $\Delta\ell = 1$ mm. (Youngov modul čelika $E = 200$ GPa.)
- 5 **Zadatak:** Najveća elongacija (pomak u odnosu na ravnotežni položaj) točke koja harmonijski titra iznosi $x_{\max} = 5$ cm, a najveća brzina koju točka postiže iznosi $v_{\max} = 12$ cm s⁻¹. Odredite iznos brzine u trenutku kada je elongacija $x = 3$ cm.
- 6 **Zadatak:** Opruga opterećena težinom utega produlji se za $\Delta x_1 = 4$ cm. Druga opruga opterećena istim utegom produlji se za $\Delta x_2 = 6$ cm. Odredite period titranja oscilatora sastavljenog od te dvije opruge spojene u seriju i tog utega. (Ubrzanje gravitacijske sile $g = 9.81$ m s⁻².)
- 7 **Zadatak:** Utég leži na vodoravnoj podlozi koja titra u vodoravnom smjeru frekvencijom $f = 2$ Hz. Ako je koeficijent trenja između utega i podloge $\mu = 0.8$, odredite maksimalnu amplitudu titranja podloge pri kojoj još ne dolazi do proklizavanja utega. (Ubrzanje gravitacijske sile $g = 9.81$ m s⁻².)
- 8 **Zadatak:** Voda se nalazi u cijevi oblika slova ‘U’ površine poprečnog presjeka $S = 1$ cm². Ako se u cijevi nalazi $m = 20$ g vode odredite period titranja nivoa vode. Pretpostavite da je obujam koljena cijevi zanemariv te da nema trenja pri protjecanju vode kroz cijev. (Gustoća vode $\rho = 1000$ kg m⁻³, ubrzanje gravitacijske sile $g = 9.81$ m s⁻².)
- 9 **Zadatak:** Homogena kugla polumjera $r = 5$ cm obješena je za konac dugačak $d = 10$ cm (kraj konca učvršćen je za točku na površini kugle.) Odredite relativnu pogrešku koju napravimo pri računanju perioda pretpostavimo li da se radi o matematičkom njihalu duljine $\ell = r + d = 15$ cm.
- 10 **Zadatak:** Položaj čestice u x, y ravnini opisan je funkcijama $x(t) = A \sin(\omega t)$ i $y(t) = A \cos(2\omega t)$. Odredi maksimalnu brzinu koju čestica postiže.
- 11 **Zadatak:** Matematičko njihalo duljine ℓ obješeno je u kolicima koja bez trenja kližu niz kosinu kuta nagiba α . Masa njihala neznatna je u odnosu na masu kolica. Odredite period malih oscilacija njihala.

- 12 Zadatak:** Odredite na kojoj udaljenosti od središta homogenog štapa duljine ℓ treba postaviti vodoravnu os rotacije da bi period njegovih malih oscilacija bio najmanji.
- 13 Zadatak:** Amplitude brzine prisilnih oscilacija pri $f_1 = 200$ Hz i $f_2 = 300$ Hz su jednake. Ako je amplituda vanjske sile u oba slučaja ista, pronađite rezonantnu frekvenciju oscilatora.
- 14 Zadatak:** Čestica izvodi prigušeno titranje s logaritamskim dekrementom prigušenja $\lambda = 0.002$. Odredi ukupni put koji čestica pređe do konačnog zaustavljanja ako je puštena u gibanje iz mirovanja pri otklonu $x_0 = 1$ mm u odnosu na ravnotežni položaj?
- 15 Zadatak:** Koordinate triju uzastopnih krajnjih položaja čestice koja prigušeno titra su $x_1 = 20$ cm, $x_2 = 5.6$ cm i $x_3 = 12.8$ cm. Odredite koordinatu ravnotežnog položaja.
- 16 Zadatak:** Amplituda prisilnih oscilacija uzrokovanih periodičnom silom amplitude F pri vrlo maloj frekvenciji iznosi $A_0 = 2$ mm, a u rezonanciji $A_{\text{rez.}} = 16$ mm. Odredite logaritamski dekrement prigušenja.
- 17 Zadatak:** Matematičko njihalo se giba u mediju zbog kojeg logaritamski dekrement prigušenja iznosi $\lambda = 1.5$. Koliko puta treba povećati otpor medija da bi harmoničko titranje postalo nemoguće?
- 18 Zadatak:** Na užetu titra stojni val pri čemu su točke koje titraju amplitudom $a = 3$ mm razmaknute $\Delta_1 = 3$ cm i $\Delta_2 = 7$ cm. Odredite maksimalnu amplitudu titranja tog stojnog vala.
- 19 Zadatak:** Čelična žica promjera $d = 1$ mm i duljine $\ell = 3$ m razapeta je između dva zida tako da joj je osnovna frekvencija (transverzalnog) titranja $f = 200$ Hz. Ako žica titra tom frekvencijom s maksimalnom amplitudom $a = 2$ cm, odredite ukupnu energiju titranja te žice. (Gustoća čelika $\rho = 7800$ kg m⁻³.)
- 20 Zadatak:** Avion leti vodoravno na visini $h = 4$ km nadzvučnom brzinom. Ako zvuk do promatrača koji miruje na zemlji stigne $\Delta t = 11$ s nakon što je avion proletio iznad njega, odredite brzinu aviona. (Brzina zvuka u zraku $v_z = 340$ m s⁻¹.)